

ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ว่าด้วย การศึกษาในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา

พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควร มีข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อให้การบริหารจัดการงานด้านวิชาการ สนองต่อผลลัพธ์ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ อีกทั้งเพื่อรักษามาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการของการศึกษา ทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ (๒) แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๑ สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ ๘๗ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงมีมติให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป และให้ใช้บังคับแก่ การศึกษาของนิสิตในหลักสูตรปรับปรุงหรือหลักสูตรใหม่ตามมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อบังคับนี้มิให้ใช้บังคับแก่การศึกษาของนิสิตในหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะ

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕
- (๒) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑
- (๓) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑

- (๔) ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๔

บรรดาข้อบังคับ ระบุเบียบ หรือประกาศอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือที่ขัดหรือ เย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน เว้นแต่ข้อบังคับนี้จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการนโยบายวิชาการ” หมายความว่า คณะกรรมการนโยบายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“บัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“คณะ” หมายความรวมถึงสำนักวิชา วิทยาลัย และส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่หลักสูตรสังกัด

“คณบดี” หมายความว่า คณบดีของคณะ สำนักวิชา วิทยาลัยที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะที่หลักสูตรสังกัด

“คณะกรรมการบริหารคณะ” หมายความรวมถึงคณะกรรมการบริหารสำนักวิชา คณะกรรมการบริหารวิทยาลัย และคณะกรรมการบริหารส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรีหรือระดับบัณฑิตศึกษา ที่สถาบันมหาวิทยาลัยอนุมัติให้เปิดสอนและได้แจ้งแก่สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อรับทราบแล้ว

“การพัฒนาหลักสูตร” หมายความว่า การจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ หรือการปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่ให้ดีขึ้น

“มาตรฐานหลักสูตร” หมายความว่า ข้อกำหนดขั้นต่ำของหลักสูตร คุณลักษณะ คุณภาพ และเกณฑ์อื่นเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการส่งเสริม การกำกับดูแล การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา

“มาตรฐานคุณวุฒิ” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตที่เกิดขึ้นจากการศึกษาตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนดขึ้นตามระดับการศึกษาแต่ละระดับ

“ผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า ผลที่เกิดขึ้นแก่นิสิตผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการศึกษา ฝึกอบรม หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติ หรือการเรียนรู้จริงในที่ทำงานระหว่างการศึกษา

“การจัดการเรียนรู้” หมายความว่า การสอนนิสิตโดยตรง การเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ หรือโครงการหรือที่ปรึกษาอื่นตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อื่นตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

“การประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้” หมายความว่า การสอบรายวิชา การสอบวัดคุณสมบัติ การสอบประมวลความรู้ การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ การสอบวิทยานิพนธ์ การสอบการค้นคว้าอิสระ หรือ การประเมินด้วยวิธีอื่นตามที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

“นิสิต” หมายความว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งที่ศึกษาเต็มเวลาและไม่เต็มเวลา เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

“หัวหน้าภาควิชา” หมายความว่า หัวหน้าภาควิชาที่หลักสูตรสังกัด และให้หมายความรวมถึงคณบดีในกรณีหลักสูตรที่ไม่สังกัดภาควิชา และผู้อำนวยการหลักสูตรในกรณีหลักสูตรสาขาวิชา

“ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย” หมายความว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย และลูกจ้างของมหาวิทยาลัย

“ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก” หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

“ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ” หมายความว่า ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาใดสาขาวิชานั่นเป็นพิเศษและมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าในมหาวิทยาลัยที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ และให้หมายความรวมถึงบุคคลในองค์กรภายนอกที่มีการตกลงร่วมผลิตกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย และมีความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

“การตกลงร่วมผลิต” หมายความว่า การทำข้อตกลงร่วมมือกันอย่างเป็นทางการระหว่างมหาวิทยาลัยกับองค์กรภายนอกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย และองค์กรภายนอกนั้น

“องค์กรภายนอก” หมายความว่า สถาบันอุดมศึกษาในหรือต่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหน่วยราชการระดับกรม หรือบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และให้หมายความรวมถึงบริษัทเอกชนที่ไม่ได้อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ที่สภามหาวิทยาลัยเห็นว่ามีศักยภาพและมีความพร้อมในการร่วมผลิตบัณฑิตของบริษัท และเป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานการอุดมศึกษา

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้ที่อธิการบดีแต่งตั้งตามคำแนะนำของคณะกรรมการ ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย ให้ทำหน้าที่สอนนิสิตและรับผิดชอบรายวิชาตามความเชี่ยวชาญของตน

“นักวิจัยประจำ” หมายความว่า นักวิจัยของมหาวิทยาลัยซึ่งมีหน้าที่ค้นคว้าทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

“หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีสองหลักสูตรในสาขาวิชาที่ต่างกันที่นิสิตศึกษาพร้อมกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากหลักสูตรทั้งสองหลักสูตร

“หลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญา” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาโทสองหลักสูตรในสาขาวิชาที่ต่างกันที่นิสิตศึกษาพร้อมกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาจากหลักสูตรทั้งสองหลักสูตร

“หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีศึกษาควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาโทในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาที่ได้ ประกอบไปด้วยหลักสูตรควบข้ามระดับ หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาตรี-ปริญญาโท และหลักสูตรอื่นที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

“หลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาโทและหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโทศึกษาควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาเอกในช่วงเวลาเดียวกันหรือในช่วงเวลาต่อเนื่องกัน ซึ่งอาจอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชาที่ได้ประกอบไปด้วยหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก และหลักสูตรอื่นที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

“หลักสูตรควบข้ามระดับ” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีศึกษาควบคู่กับหลักสูตรระดับปริญญาโท ซึ่งอาจอยู่ในสาขาวิชาเดียวกัน หรือต่างสาขาวิชาที่ได้ ทั้งนี้ นิสิตต้องศึกษาในระดับปริญญาตรีมาแล้วจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิตขึ้นไป จึงจะศึกษาในระดับปริญญาโทได้

“หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาตรี-ปริญญาโท” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาตรีและปริญญาโทที่ให้นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีศึกษาต่อเนื่องกับหลักสูตรระดับปริญญาโท ซึ่งอาจเป็นสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชา ก็ได้ ทั้งนี้ นิสิตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีก่อน จึงจะศึกษาในระดับปริญญาโทได้

“หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก” หมายความว่า หลักสูตรระดับปริญญาโทและหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่อยู่ในชื่อสาขาวิชาเดียวกัน มีรายวิชาส่วนใหญ่ร่วมกัน มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน และใช้ระบบบริหารแบบต่อเนื่อง

“หลักสูตรสหสาขาวิชา” หมายความว่า หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย หรือหลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหสาขาวิชาสังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะจำนวนอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของบัณฑิตวิทยาลัย

“หลักสูตรสหสาขาวิชาที่ไม่สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย” หมายความว่า หลักสูตรที่มีความร่วมมือจากภาควิชาหรือเทียบเท่าจำนวนอย่างน้อยสองภาควิชาขึ้นไป หรือหลักสูตรที่มีความร่วมมือจากคณะจำนวนอย่างน้อยสองคณะขึ้นไป และอยู่ภายใต้การบริหารของคณะใดคณะหนึ่งที่มีความร่วมมือกัน

“หลักสูตรข้ามสถาบัน” หมายความว่า หลักสูตรที่มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับสถาบันคู่สัญญา โดยมีลักษณะเป็นหลักสูตรร่วมปริญญาข้ามสถาบันหรือหลักสูตรสองปริญญาข้ามสถาบัน

“หน่วยกิต” หมายความว่า หน่วยที่ใช้แสดงปริมาณการศึกษา

“หน่วยกิตเรียน” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียน มีสามประเภท ได้แก่ หน่วยกิตคำนวณรายภาค หน่วยกิตคำนวณสะสม และหน่วยกิตสอบได้

“หน่วยกิตคำนวณรายภาค” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวมกันของทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนและได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D และ F ในแต่ละภาคการศึกษา

“หน่วยกิตคำนวณสะสม” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดรวมกันของทุกรายวิชาที่นิสิตได้ลงทะเบียนเรียนในทุกภาคและได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D และ F ทั้งนี้ รวมถึงรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนมากกว่าหนึ่งครั้งด้วย

“หน่วยกิตสอบได้” หมายความว่า จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่นิสิตได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D และ S สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรี และสัญลักษณ์ A, B+, B, C+, C และ S สำหรับหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

ในกรณีที่นิสิตสอบได้รายวิชาได้มากกว่าหนึ่งครั้ง หรือสอบได้รายวิชาได้ที่กำหนดไว้ว่า เทียบเท่ารายวิชาที่สอบได้มาแล้ว ให้นับจำนวนหน่วยกิตที่สอบได้ครั้งแรกเพียงครั้งเดียว ยกเว้นรายวิชาที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่นิสิตเคยศึกษามาแล้ว และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอนุมัติให้ลงทะเบียนเรียนซ้ำได้

“รายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต” หมายความว่า รายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรซึ่งนิสิตต้องศึกษาและสอบผ่านโดยได้รับสัญลักษณ์ S และมิได้นำมานับเป็นหน่วยกิตรวมในหลักสูตร

“ผลงานทางวิชาการ” หมายความว่า ผลงานตามข้อใดข้อหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการ ได้แก่ บทความ รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์

(๒) สำหรับนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโท แบบวิชาชีพ ได้แก่ บทความ รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์หรือผลงานทางวิชาการอื่น ซึ่งเผยแพร่รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือส่วนหนึ่งของรายงานการค้นคว้าอิสระ

(๓) สำหรับนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอก ได้แก่ บทความ ผลงานนวัตกรรม ผลงานสร้างสรรค์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เชิงสังคมและเศรษฐกิจ หรือสิทธิบัตร ซึ่งเผยแพร่วิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์

“รายงานการประชุมฉบับสมบูรณ์” หมายความว่า รายงานการประชุมวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มาจากการรวบรวมบทความวิจัยหรือบทความวิชาการฉบับสมบูรณ์

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ อธิการบดีอาจกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขสำหรับการศึกษาของหลักสูตรแต่ละหลักสูตรให้แตกต่างไปจากข้อบังคับนี้ก็ได้ โดยให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายวิชาการก่อน

หลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งจะต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น สามารถมหาวิทยาลัยอาจมีมติให้งดหรือยกเว้นการใช้บังคับข้อบังคับนี้ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อธิการบดีอาจดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับนี้ไปพลาสก่อนก็ได้ แล้วให้รับรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ และให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าวต่อไปโดยเร็ว

ข้อ ๗ อธิการบดีมีอำนาจจัดการเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อการอย่างหนึ่งอย่างใด อันจำเป็นสำหรับการศึกษาในระดับปริญญาตรีตามข้อบังคับนี้

อธิการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย มีอำนาจจัดการเบียบหรือประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อการอย่างหนึ่งอย่างใดอันจำเป็นสำหรับการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อบังคับนี้

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมีอำนาจจัดการเบียบเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาตามข้อบังคับนี้ รวมทั้ง ระเบียบมหาวิทยาลัยและประกาศมหาวิทยาลัย ที่ออกตามความในข้อบังคับนี้

คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณบดี มีอำนาจจัดการเบียบคณบดีเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการปฏิบัติ ให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ รวมทั้งระเบียบมหาวิทยาลัย ประกาศมหาวิทยาลัย และประกาศบัณฑิตวิทยาลัยที่ออกตามความในข้อบังคับนี้

ข้อ ๘ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้

ในการตีความหรือในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หมวด ๑ บททั่วไป

ข้อ ๙ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย อาจารย์พิเศษ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก และผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาตามข้อบังคับนี้ ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน และมีหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ ในระเบียบมหาวิทยาลัยและตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

ข้อ ๑๐ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับระบบคลังหน่วยกิต และการสะสมผลการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อได้รับคุณวุฒิตามระดับ เพื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อขอรับปริญญา หรือเพื่อ พัฒนาตนเอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒ หลักสูตรและคุณวุฒิ

ส่วนที่ ๑ หลักสูตรที่เปิดสอน

ข้อ ๑๑ หลักสูตรระดับปริญญาตรี แบ่งเป็นสองกลุ่ม ได้แก่

(๑) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ จำแนกได้สองแบบ คือ

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาการ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ โดยอาจมีการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เน้นความรู้และทักษะด้านวิชาการ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างสร้างสรรค์

(ข) หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาตรี สำหรับนิสิตที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถระดับสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่ เปิดสอนอยู่แล้ว แต่ให้เสริมศักยภาพของนิสิตโดยกำหนดให้นิสิตได้ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่ เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึก ทั้งนี้ ต้องมีการเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพ จำแนกได้สองแบบ คือ

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรีทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เน้นความรู้ สมรรถนะและทักษะด้านวิชาการและวิชาชีพ หรือมีสมรรถนะและทักษะด้านการปฏิบัติเชิงเทคนิคในศาสตร์สาขาวิชานั้น ๆ โดยผ่านการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ

(ข) หลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้าทางวิชาชีพ หรือมีทักษะด้านการปฏิบัติการ เป็นหลักสูตรสำหรับนิสิตที่มีความสามารถพิเศษ มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ มีสมรรถนะทางวิชาชีพ หรือ มีทักษะการปฏิบัติขั้นสูง โดยใช้หลักสูตรปกติที่เปิดสอนอยู่แล้วให้รองรับศักยภาพของนิสิต โดยกำหนดให้นิสิต ศึกษาบางรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนอยู่แล้ว และทำวิจัยที่ลุ่มลึก หรือได้รับการฝึกปฏิบัติขั้นสูงใน องค์กร หรือสถานประกอบการ ทั้งนี้ ต้องมีการเรียนรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสอง หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาประกอบไปด้วยหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และหลักสูตรระดับปริญญาเอก

หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพให้มีความชำนาญในสาขาวิชาเฉพาะ เพื่อให้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานทางวิชาการและวิชาชีพ

หลักสูตรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนานักวิชาการและนักวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถระดับสูงในสาขาวิชาต่าง ๆ โดยกระบวนการวิจัยเพื่อให้สามารถบุกเบิกและขยายความรู้ใหม่ได้อย่างมีอิสรภาพ รวมทั้งมีความสามารถในการสร้างสรรค์ จรดลองความก้าวหน้าทางวิชาการ เชื่อมโยงและบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาการอุดมศึกษา ปรัชญาของมหาวิทยาลัย และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพที่เป็นสากล มีคุณธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ ในระดับปริญญาโท มุ่งให้มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างตลอดจนการประยุกต์ใช้ความรู้ใหม่เพื่อพัฒนางานและสังคม ส่วนในระดับปริญญาเอก มุ่งให้มีความสามารถในการค้นคว้าวิจัยเพื่อสรรค์สร้างองค์ความรู้ใหม่หรือนวัตกรรม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางาน สังคม ประเทศไทย และประชาคมโลก

ข้อ ๑๓ หลักสูตรแต่ละหลักสูตรอย่างน้อยต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อปริญญา ประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง และสาขาวิชา
- (๒) ปรัชญา วัตถุประสงค์ และผลลัพธ์การเรียนรู้
- (๓) โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาและหน่วยกิต
- (๔) การจัดกระบวนการเรียนรู้
- (๕) ความพร้อมและศักยภาพในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งรวมถึงคณาจารย์ และที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(๖) คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

(๗) การประเมินผลการเรียนและเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา

(๘) การประกันคุณภาพหลักสูตร

(๙) ระบบและกลไกในการพัฒนาหลักสูตร

(๑๐) รายการอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบมหาวิทยาลัย

รายละเอียดในแต่ละรายการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

หลักสูตรที่มีการจัดการศึกษาผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องดำเนินการตามระเบียบมหาวิทยาลัยว่าด้วยการนั่นเพิ่มเติมด้วย

ข้อ ๑๔ ในการพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยต้องบริหารจัดการหลักสูตรและออกแบบกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิแต่ละระดับ โดยต้องแสดงถึงพัฒนาการของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามระดับมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญา ทั้งนี้ ผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ให้มีสี่ด้านดังนี้

- (๑) ด้านความรู้
- (๒) ด้านทักษะ
- (๓) ด้านจริยธรรม

(๔) ด้านลักษณะบุคคล

รายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้ตามวรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการนโยบายวิชาการอาจกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านอื่นเพิ่มเติม กำหนดรายละเอียดผลลัพธ์การเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามความจำเป็นทางวิชาการหรือวิชาชีพของแต่ละสาขาวิชาหรือสาขาวิชา และกำหนดมาตรฐานคุณวุฒิในสาขาวิชาหรือสาขาวิชาโดยจัดทำเป็นระเบียบมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๒

โครงสร้างหลักสูตร

ข้อ ๑๕ หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรดังนี้

(๑) หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแผนการศึกษาปกติสีปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแผนการศึกษาปกติห้าปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหน่วยกิต

(๓) หลักสูตรระดับปริญญาตรีที่มีแผนการศึกษาปกติไม่น้อยกว่าหกปี มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบหน่วยกิต

ข้อ ๑๖ หลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องมีโครงสร้าง ประกอบด้วย หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชาดังนี้

(๑) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายความว่า หมวดวิชาที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ให้พร้อมสำหรับโลกในปัจจุบันและอนาคต เพื่อให้เป็นบุคคลผู้ใฝรู้และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ อย่างครบถ้วน เป็นผู้ตระหนักรู้ถึงการบูรณาการศาสตร์ต่าง ๆ ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา เป็นผู้ที่สามารถสร้างโอกาสและคุณค่าให้ตนเองและสังคม รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและของโลก เป็นบุคคลที่ดำรงตนเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง มีจริยธรรมและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง รู้คุณค่าและรักษาดีกันนิยม ร่วมมือ รวมพลังเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน และเป็นพลเมืองที่มีคุณค่าของสังคม โดยมหาวิทยาลัยอาจจัดวิชาศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือลักษณะบูรณาการได้ ๆ ก็ได้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต รวมทั้งต้องแสดงการวัดและประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของนิสิตที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาวิชาศึกษาทั่วไปได้อย่างชัดเจน

(๒) หมวดวิชาเฉพาะ หมายความว่า วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมของหมวดวิชาเฉพาะดังนี้

(ก) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (สีปี) ทางวิชาการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

(ข) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (สีปี) ทางวิชาชีพหรือปฏิบัติการ ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต โดยต้องเรียนวิชาทางปฏิบัติการจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบหกหน่วยกิต และทางทฤษฎีไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่หน่วยกิต

(ค) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ห้าปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า เก้าสิบหน่วยกิต

(ง) หลักสูตรระดับปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่าหกปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตหมวดวิชาเฉพาะรวม ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดหน่วยกิต

(๗) หมวดวิชาเลือกเสรี หมายความว่า วิชาที่มุ่งให้นิสิตมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเอง ณัดหรือสนใจ โดยเปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนรายวิชาได้ ๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรีตามที่มหาวิทยาลัย กำหนด และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าหกหน่วยกิต

ในการจัดหมวดวิชาเฉพาะตาม (๒) หลักสูตรอาจจัดเป็นวิชาเอกเดียว วิชาเอกคู่ หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต และวิชาโท ต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าสิบห้าหน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวน หน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบ หน่วยกิต สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาตรีแบบก้าวหน้า นิสิตต้องเรียนรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในหมวดวิชา เช่นมาไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

มหาวิทยาลัยอาจเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และ หมวดวิชาเลือกเสรี ให้แก่นิสิตที่มีความรู้ความสามารถซึ่งวัดมาตรฐานได้ แต่นิสิตต้องศึกษาให้ครบตามจำนวน หน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่เข้าศึกษา ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนับ

ข้อ ๑๗ หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องมี จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่าสี่สิบสี่หน่วยกิต

ข้อ ๑๘ หลักสูตรระดับปริญญาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า สามสิบหกหน่วยกิต โดยแบ่งการศึกษาออกเป็นสองแบบ ได้แก่

(๑) แบบวิชาการ เน้นการเรียนรู้การทำวิจัยด้วยการทำวิทยานิพนธ์สร้างองค์ความรู้ในศาสตร์ สาขาวิชานั้น โดยอาจทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือศึกษารายวิชาและทำวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ ต้องมีจำนวน หน่วยกิตวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(๒) แบบวิชาชีพ เน้นการศึกษารายวิชาและการค้นคว้าอิสระเชิงการประยุกต์ใช้ความรู้ ในวิชาชีพ ทั้งนี้ ต้องมีหน่วยกิตการค้นคว้าอิสระจำนวนไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต แต่ไม่เกินหกหน่วยกิต

ข้อ ๑๙ หลักสูตรระดับปริญญาเอกแบ่งการศึกษาออกเป็นสองแผน ได้แก่

(๑) แผน ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็นสองแผนย่อย โดยจะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกันดังนี้

(ก) แผน ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต

(ข) แผน ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต

(๒) แผน ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและ ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษารายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งแบ่งออกเป็นสองแผนย่อย โดยจะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกันดังนี้

(ก) แผน ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสองหน่วยกิต

(ข) แผน ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์จำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกจำนวนไม่น้อยกว่าสิบหกหน่วยกิต

ข้อ ๒๐ หลักสูตรควบคระดับปริญญาตรีสองปริญญา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหน่วยกิต

หลักสูตรควบคระดับปริญญาโทสองปริญญา มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าสี่สิบแปดหน่วยกิต
หลักสูตรควบคระดับปริญญาตรีและปริญญาโท มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยห้าสิบหกหน่วยกิต

หลักสูตรควบคระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบสองหน่วยกิต และให้มีโครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาเอกทุกแผน แต่โครงสร้างของหลักสูตรระดับปริญญาโทให้มีเฉพาะแบบวิชาการ

ในการจัดทำหลักสูตรตามวาระคนี้ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะที่เกี่ยวข้องแล้วเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายวิชาการเพื่อพิจารณา

ในการจัดทำหลักสูตรตามวาระคนี้ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะที่เกี่ยวข้องและบันทึกวิทยาลัยแล้วเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายวิชาการเพื่อพิจารณา

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่มีความจำเป็นต่อการทำวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๑ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดให้นิสิตลงทะเบียนเรียนในรายวิชานึงรายวิชาใดหรือทำกิจกรรมการเรียนอื่นเพิ่มเติมโดยไม่นับหน่วยกิตก็ได้ ทั้งนี้ ให้พิจารณาจากสมรรถนะและศักยภาพเฉพาะบุคคลของนิสิตและคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรเป็นสำคัญ

ส่วนที่ ๓

การเทียบหลักสูตร

ข้อ ๒๒ การเทียบหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ ต้องได้รับการรับรองมาตรฐานตามกฎหมายของประเทศนั้น หรือได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพหรือวิชาการของประเทศนั้น

(๒) หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศต้องเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเทียบได้กับมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๓ การเทียบหลักสูตรอื่นที่จัดโดยองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน กับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยเพื่อรับรองคุณวุฒิของผู้สำเร็จการศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) หลักสูตรที่ขอเทียบต้องจัดโดยองค์กรวิชาชีพ หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานของเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ หน้าที่และอำนาจในการจัดหลักสูตรดังกล่าว

(๒) หลักสูตรที่ขอเทียบต้องเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานเทียบได้กับมาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาและมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัย

ส่วนที่ ๔

การประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้

ข้อ ๒๔ มหาวิทยาลัยจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ของทุกหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียภายใต้ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

หลักสูตรอาจใช้ระบบการประกันคุณภาพตามเงื่อนไขของสาขาวิชาชีพ หรือระบบการประกันคุณภาพระดับนานาชาติอื่นที่มุ่งเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐาน ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากสถาบันมหาวิทยาลัย

รายละเอียดระบบการประกันคุณภาพผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตรตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

หมวด ๓

การจัดการศึกษา

ส่วนที่ ๑

ระบบการศึกษา

ข้อ ๒๕ ในการจัดการศึกษา ให้ใช้ระบบการศึกษาแบบหน่วยกิตเป็นระบบทวิภาค ระบบตรีภาค ระบบชุดวิชาหรือระบบอื่น

ข้อ ๒๖ ปีการศึกษาของระบบทวิภาค แบ่งออกเป็นสองภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษาต้น และภาคการศึกษาปลาย โดยอาจมีภาคฤดูร้อนต่อจากภาคการศึกษาปลายอีกหนึ่งภาค

ภาคการศึกษาตามวรรคหนึ่งต้องมีระยะเวลาการศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าสัปดาห์ ส่วนภาคฤดูร้อนต้องมีระยะเวลาการศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าหกสัปดาห์แต่ไม่เกินแปดสัปดาห์ ทั้งนี้ ชั่วโมงเรียนของรายวิชาที่เปิดสอนในภาคฤดูร้อนต้องเท่ากับชั่วโมงเรียนที่เปิดสอนในภาคการศึกษาของระบบทวิภาค

ข้อ ๒๗ ปีการศึกษาของระบบตรีภาค แบ่งออกเป็นสามภาคการศึกษา ได้แก่ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง ภาคการศึกษาที่สอง และภาคการศึกษาที่สาม

ภาคการศึกษาตามวรรคหนึ่งต้องมีระยะเวลาการศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสองสัปดาห์ และต้องจัดการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาให้เป็นไปตามข้อ ๒๙ เพื่อให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษาของระบบตรีภาคเท่ากับภาคการศึกษาของระบบทวิภาค และหนึ่งหน่วยกิตของระบบตรีภาคเทียบได้เท่ากับหนึ่งหน่วยกิตของระบบทวิภาค

ข้อ ๒๙ การจัดการศึกษาและการนับระยะเวลาการศึกษาในระบบชุดวิชาหรือระบบอื่นให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๙ ในระบบทวิภาค หน่วยกิตที่กำหนดไว้สำหรับการศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองจำนวนไม่น้อยกว่าสามสิบห้าชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๓) การฝึกงานหรือฝึกภาคสนามที่ใช้เวลาฝึกจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดซึ่งได้รับมอบหมายที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๕) การค้นคว้าอิสระที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๖) การทำวิทยานิพนธ์ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าจำนวนไม่น้อยกว่าสี่สิบห้าชั่วโมงต่อหนึ่งภาคการศึกษา ให้มีค่าเท่ากับหนึ่งหน่วยกิต

(๗) การทำกิจกรรมการเรียนอื่นใดที่สร้างการเรียนรู้นอกเหนือจากรูปแบบที่กำหนดข้างต้น ให้นับจำนวนหน่วยกิตตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๓๐ หลักสูตรที่มิได้ใช้ระบบทวิภาคต้องมีหลักเกณฑ์ในการคิดหน่วยกิตและรายละเอียดเกี่ยวกับการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคอย่างชัดเจน โดยต้องปรากฏในเอกสารของหลักสูตรด้วย

ข้อ ๓๑ มาตรฐานหลักสูตรควรระดับปริญญาตรีสองปริญญาหรือหลักสูตรระดับปริญญาโทสองปริญญา ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของนิสิต คิดเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามที่กำหนดไว้ในระบบมหาวิทยาลัย และต้องมีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิของทั้งสองปริญญานั้น

ข้อ ๓๒ มาตรฐานหลักสูตรควรระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควรระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ไม่ว่าจะอยู่ในสาขาวิชาเดียวกันหรือต่างสาขาวิชา ต้องมีระยะเวลาการเรียนรู้ของนิสิตคิดเป็นจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรตามข้อ ๒๐ และต้องมีผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิของทั้งสองปริญญานั้น

ส่วนที่ ๒

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๓๓ ให้เริ่มนับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนแรกเข้าในหลักสูตรจนถึงภาคการศึกษาที่นิสิตสอบผ่านและดำเนินการครบถ้วนตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษาของหลักสูตร

ข้อ ๓๔ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องศึกษาไม่น้อยกว่าและไม่เกินระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๓๕ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตหรือหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ต้องศึกษาไม่เกินระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๓๖ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทต้องศึกษาไม่เกินสี่ปีการศึกษา

ข้อ ๓๗ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาดังนี้

(๑) ไม่เกินหกปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท

(๒) ไม่เกินแปดปีการศึกษา สำหรับผู้เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี

ข้อ ๓๘ นิสิตสามารถไม่เต็มเวลา ต้องมีระยะเวลาการศึกษาไม่เกินหนึ่งเท่าครึ่งของระยะเวลาตามข้อ ๓๔ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๙ และวัฒนธรรม

ส่วนที่ ๓ ภาษาที่ใช้ในการศึกษา

ข้อ ๓๙ ในการจัดการศึกษา หลักสูตรอาจใช้ภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศก็ได้ แต่ต้องประกาศให้ผู้สมัครเข้าศึกษาทราบก่อนการสมัคร

รายวิชาใดจะใช้ภาษาอื่นนอกจากที่ประกาศไว้ตามวาระคนี้ หลักสูตรต้องประกาศให้นิสิตทราบล่วงหน้าก่อนการลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษานั้น

ในระดับบัณฑิตศึกษา ภาษาที่ใช้ในการเขียนวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระในแต่ละหลักสูตรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และต้องประกาศให้ผู้สมัครเข้าศึกษาทราบก่อนการสมัคร

หมวด ๔ การรับเข้าศึกษา

ส่วนที่ ๑

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๔๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีต้องสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ข้อ ๔๑ ผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๒ ถึงข้อ ๔๕ ในหลักสูตรที่หน่วยงานของรัฐรับรอง ทั้งนี้ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตร และต้องมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๔๒ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ข้อ ๔๓ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า

ข้อ ๔๔ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือกำลังศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยที่มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรควบคู่ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๔๕ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องสำเร็จการศึกษาในระดับหนึ่งระดับใดดังนี้

(๑) ปริญญาโทหรือเทียบเท่า

(๒) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรระดับปริญญาเอกหรือสาขาวิชาอื่นที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และได้รับปริญญาเกียรตินิยมหรือมีตั้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕ หรือเทียบเท่า

สำหรับกรณีหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก ให้รับเข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทหรือหลักสูตรระดับปริญญาเอกตามคุณสมบัติของผู้สมัครที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่ง หรือตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ ต้องผ่านเกณฑ์ภาษาต่างประเทศสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทตามข้อ ๔๘ ด้วย

ข้อ ๔๖ ผู้เข้าศึกษาที่เคยพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา เพราะเรียนครบรอบเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแล้วแต่ไม่สำเร็จการศึกษา หรือเคยพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต เพราะแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนด จะเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาเดิมได้เมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ส่วนที่ ๒

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการรับเข้าศึกษา

ข้อ ๔๗ ในระดับปริญญาตรี หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการรับเข้าศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ในระดับบัณฑิตศึกษา การรับเข้าศึกษาอาจกระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นได้ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจพิจารณารับผู้สมัครรายหนึ่งรายใดเข้าศึกษาในหลักสูตรในระดับรองลงมาหรือในระดับที่สูงขึ้นในสาขาวิชาเดียวกันกับหลักสูตรที่ผู้นั้นสมัครก็ได้ หากผู้นั้นมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะศึกษาในระดับการศึกษาที่สมัคร หรือมีความรู้สูงกว่าระดับการศึกษาที่สมัคร แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามวาระสองต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารและ
การรับนิสิตเข้าศึกษาในหลักสูตรควบคู่ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบคู่ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก อาจกระทำโดยวิธีการสอบคัดเลือก การคัดเลือก หรือโดยวิธีการอื่นได้

ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโทหรือปริญญาเอก แล้วแต่กรณี กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณบดีหลักสูตรสังกัด

ข้อ ๔๙ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกหรือหลักสูตรระดับปริญญาโท ต้องผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศ หรือเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณบดี อาจกำหนดเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศให้สูงกว่าเกณฑ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยก็ได้

ข้อ ๔๘ ในกรณีที่ผู้สมัครเข้าศึกษายังไม่มีผลการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด การรับเข้าศึกษาจะมีผลเมื่อผู้นั้นส่งหลักฐานการสำเร็จการศึกษา หรือหลักฐานผลการศึกษาสำหรับหลักสูตรควบข้ามระดับ ให้แก่สำนักงานการทะเบียนภายในเวลาที่กำหนด แต่ทั้งนี้ ต้องกระทำการก่อนวันเปิดภาคการศึกษา มิฉะนั้นจะถือว่าผู้นั้นขาดคุณสมบัติในการเข้าศึกษา

ข้อ ๔๐ ผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรีอื่น ในเวลาเดียวกันได้ เว้นแต่เป็นการศึกษาในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา

ข้อ ๔๑ บริการบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณบดี มีอำนาจพิจารณาและประกาศรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีในแต่ละหลักสูตร

คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณบดี มีอำนาจพิจารณาและประกาศรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดคณบดีนั้น

ส่วนที่ ๓

ประเภทของผู้เข้าศึกษา

ข้อ ๔๒ ให้ผู้เข้าศึกษามีสถานภาพเป็นนิสิตสามัญ

ในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะกรรมการบริหารคณบดีจัดทำบุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าศึกษา โดยมีสถานภาพเป็นนิสิตทดลองศึกษาได้ เว้นแต่เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโทที่ทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียว หรือ หลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๑

ข้อ ๔๓ ให้จำแนกผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอกว่าเป็นนิสิตระดับปริญญาเอกหรือระดับปริญญาโทในวันที่เข้าศึกษา ตามคุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในส่วนที่ ๑ ของหมวดนี้ แต่นิสิตอาจส่งคำร้องเพื่อเข้าสู่การศึกษาระดับปริญญาเอกหรือปริญญาโทได้ ตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๙ ส่วนที่ ๓

ส่วนที่ ๔

สถานภาพนิสิต

ข้อ ๔๔ ผู้เข้าศึกษาจะมีสถานภาพเป็นนิสิตเมื่อดำเนินการครบถ้วนดังนี้

- (๑) ลงทะเบียนแรกเข้า
- (๒) ลงทะเบียนเรียนภาคการศึกษาแรก
- (๓) ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

ถ้าผู้เข้าศึกษามิได้ดำเนินการให้ครบถ้วนตามวาระคนี้ภายในเวลาที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นละสิทธิ์การเข้าศึกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานการทะเบียน

หมวด ๕
การลงทะเบียน

ส่วนที่ ๑
การลงทะเบียนแรกเข้า

ข้อ ๕๕ ใน การลงทะเบียนแรกเข้า ผู้เข้าศึกษาต้องส่งหลักฐานให้ครบถ้วนภายในเวลาที่สำนักงานการทะเบียนประกาศกำหนด

ส่วนที่ ๒
การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๕๖ การลงทะเบียนเรียนในระบบทวิภาคและตรีภาค จำแนกออกเป็นสองประเภท ได้แก่
 (๑) การลงทะเบียนเรียนปกติ ให้กระทำได้ก่อนวันเปิดเรียนของแต่ละภาคการศึกษา
 (๒) การลงทะเบียนเรียนสาย ให้กระทำได้ภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษา หรือภายในสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน

กำหนดวัน เวลา และวิธีการลงทะเบียนเรียนในระบบทวิภาคและระบบตรีภาค ให้เป็นไปตามที่สำนักงานการทะเบียนกำหนด

ข้อ ๕๗ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการลงทะเบียนเรียนในระบบชุดวิชาและระบบอื่น ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานการทะเบียน

ข้อ ๕๘ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น ทำให้ไม่สามารถลงทะเบียนเรียนภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๕๖ หรือข้อ ๕๗ ได้ ผู้อำนวยการสำนักงานการทะเบียนมีอำนาจอนุญาตให้ลงทะเบียนเรียนเป็นกรณีพิเศษได้

ข้อ ๕๙ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตระดับปริญญาตรีให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรืออาจารย์ที่หลักสูตรมอบหมาย และเป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด

(๒) ลงทะเบียนเรียนตามจำนวนหน่วยกิตดังนี้

(ก) ในระบบทวิภาค ในภาคการศึกษาหนึ่ง ๆ จำนวนไม่เกินยี่สิบสองหน่วยกิต ในภาคฤดูร้อนจำนวนไม่เกินเก้าหน่วยกิต

(ข) ในระบบตรีภาค ระบบชุดวิชาหรือระบบอื่น ให้คำนวณเป็นสัดส่วนเทียบกับจำนวนหน่วยกิตของการลงทะเบียนเรียนตาม (ก)

การลงทะเบียนเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามความในวรคหนึ่ง จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลและความจำเป็น และได้รับอนุมัติจากคณบดี ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

ข้อ ๖๐ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตสามัญระดับบัณฑิตศึกษามีอยู่สองลักษณะ ได้แก่

(๑) นิสิตสามัญเต็มเวลา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ ในแต่ละภาค การศึกษาจำนวนไม่กินสิบห้าหน่วยกิต

(๒) นิสิตสามัญไม่เต็มเวลา ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ ในแต่ละภาค การศึกษาจำนวนไม่กินหกหน่วยกิต

สำหรับภาคฤดูร้อน นิสิตจะลงทะเบียนเรียนรายวิชาหรือวิทยานิพนธ์ได้จำนวนไม่กินหกหน่วยกิต

การลงทะเบียนเรียนซึ่งไม่เป็นไปตามความในวรคหนึ่ง จะกระทำได้เมื่อได้รับอนุมัติจากคณบดี ทั้งนี้ ต้องไม่กระทบต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา

การลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับปริญญาตรีของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ให้มีการประเมินผลเป็น S/U หรือ V/W เท่านั้น

ในกรณีที่นิสิตระดับบัณฑิตศึกษาผู้ได้ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาในระดับปริญญาตรีหรือระดับบัณฑิตศึกษาเพื่อเสริมพื้นฐานและวิชาเหล่านั้นมีการประเมินผลเป็น S หรือ U นิสิตผู้นั้นจะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับในระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาจำนวนอย่างน้อยสามหน่วยกิตด้วยเว้นแต่จะสอบผ่านรายวิชาบังคับในหลักสูตรที่เข้าศึกษาครบถ้วนแล้ว หรือเป็นนิสิตที่เข้าศึกษาในแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์เพียงอย่างเดียว

ในหลักสูตรควบข้ามระดับ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาระดับปริญญาโทได้เมื่อได้ศึกษารายวิชาระดับหลักสูตรระดับปริญญาตรีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยยี่สิบหน่วยกิตขึ้นไป และมีคุณสมบัติอื่นตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรี และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาโทกำหนด

ข้อ ๖๑ การลงทะเบียนเรียนของนิสิตทดลองศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีอยู่สองลักษณะ ได้แก่

(๑) นิสิตทดลองศึกษาเต็มเวลา ในภาคการศึกษาแรก ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับ ระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าหกหน่วยกิต

(๒) นิสิตทดลองศึกษาไม่เต็มเวลา ในภาคการศึกษาแรก ต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาบังคับ ระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรที่เข้าศึกษาจำนวนไม่น้อยกว่าสามหน่วยกิต

รายวิชาที่นิสิตทดลองศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกนั้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด และให้นำไปคำนวณแต้มเฉลี่ยสะสมด้วย

เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่ลงทะเบียนเรียน นิสิตทดลองศึกษาต้องได้แต้มเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และได้รับสัญลักษณ์ S ในรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต จึงจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นนิสิตสามัญได้

ข้อ ๖๒ การลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ไม่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรที่นิสิตลงทะเบียน ซึ่งนิสิตขอรับผลการประเมินเป็น S/U หรือ V/W ให้กระทำได้ภายในกำหนดเวลาของการเพิ่มรายวิชาตามข้อ ๖๕ ทั้งนี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่นิสิตสังกัด และจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดจะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๙ ข้อ ๖๐ หรือข้อ ๖๑ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖๓ นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษาได้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เมื่อนิสิตได้ลงทะเบียนเรียนรายวิทยานิพนธ์ ครบจำนวนหน่วยกิตตามที่หลักสูตรกำหนดแล้ว แต่ยังทำวิทยานิพนธ์ไม่แล้วเสร็จ นิสิตต้องลงทะเบียนเรียน

รายวิชาชีวียนิพนธ์ โดยไม่มีจำนวนหน่วยกิต และให้ชำระค่าเล่าเรียนเต็มจำนวน พร้อมทั้งค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

ส่วนที่ ๓
การลงทะเบียนเรียนในสถาบันการศึกษาอื่น

ข้อ ๖๔ นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาในสถาบันการศึกษาอื่นแทนรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเพื่อนำมาเทียบโอนหน่วยกิตก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารคณะก่อนดำเนินการ ทั้งนี้ จำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น จะต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๕๙ ข้อ ๖๐ หรือข้อ ๖๑ แล้วแต่กรณี

เมื่อนิสิตลงทะเบียนเรียนและได้รับการประเมินผลรายวิชาตามความในวรรคหนึ่งแล้ว ให้ดำเนินการขอเทียบโอนหน่วยกิตตามข้อบังคับว่าด้วยการเทียบโอนหน่วยกิตและผลการเรียน มาใช้บังคับแก่ การเทียบโอนมาเป็นรายวิชาในหลักสูตร

กรณีหลักสูตรข้ามสถาบัน ให้การลงทะเบียนเรียนเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น

ส่วนที่ ๔
การเพิ่ม ลด หรือถอนรายวิชา

ข้อ ๖๕ การเพิ่ม ลด หรือถอนรายวิชา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่สำนักงานการทะเบียนประกาศกำหนด

ข้อ ๖๖ การขอลดหรือถอนรายวิชาที่ทำให้ไม่เหลือรายวิชาลงทะเบียนอยู่ ให้นับระยะเวลาการศึกษาในภาคการศึกษานั้น เป็นระยะเวลาการศึกษาด้วย

ส่วนที่ ๕
การลงทะเบียนเรียนช้ำ

ข้อ ๖๗ การลงทะเบียนเรียนช้ำในระดับปริญญาตรี ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ F U หรือ W ในรายวิชาบังคับ จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นช้ำ อีกจนกว่าจะได้รับสัญลักษณ์ A B⁺ B C⁺ C D⁺ D หรือ S มิฉะนั้นจะไม่สำเร็จการศึกษา

(๒) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ F U หรือ W ในรายวิชาเลือก จะลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นช้ำ อีกหรือเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

(๓) นอกจากกรณีตาม (๑) และ (๒) นิสิตอาจเรียนเน้น โดยลงทะเบียนเรียนช้ำในรายวิชาใดก็ได้ ในการลงทะเบียนเรียนช้ำหรือเรียนเน้น ผลการศึกษาจากการลงทะเบียนเรียนทุกรุ่นจะปรากฏในใบประมวลผลการศึกษาและนำมาคำนวณเต็มฉบับโดยรวมด้วย

ข้อ ๖๘ การลงทะเบียนเรียนช้ำในระดับบัณฑิตศึกษา ให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ D+ D F U หรือ W ในรายวิชาบังคับและรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิตที่หลักสูตรหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้เรียน จะต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำ อีกจนกว่าจะได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C หรือ S มิฉะนั้นจะไม่สำเร็จการศึกษา

(๒) นิสิตที่ได้รับสัญลักษณ์ D+ D F U หรือ W ในรายวิชาเลือก จะลงทะเบียนเรียนรายวิชา นั้นซ้ำอีกหรือเลือกเรียนรายวิชาอื่นแทนก็ได้

(๓) นอกจากกรณีตาม (๑) และ (๒) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาที่ได้รับสัญลักษณ์ C+ หรือ C อีกได้

(๔) นิสิตอาจลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาเดิมที่มีเนื้อหาไม่ซ้ำซ้อนกับที่ได้เคยศึกษามาใน การลงทะเบียนเรียนครั้งก่อนหน้า ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และให้นำมา คำนวณแต้มเฉลี่ยด้วย

การลงทะเบียนเรียนซ้ำตาม (๑) และ (๓) ให้นำเฉพาะผลการศึกษาครั้งสุดท้ายมาคำนวณ แต้มเฉลี่ย

หมวด ๖ การจัดการเรียนรู้และการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้

ส่วนที่ ๑

การจัดการเรียนรู้

ข้อ ๖๙ การจัดการเรียนรู้ การกำหนดตารางสอนและอาจารย์ผู้สอนรายวิชาต่าง ๆ ใน หลักสูตร ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

ข้อ ๗๐ คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติและการงานของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสริยะ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๑ นิสิตต้องมีเวลาเรียนในรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนตามที่คณะกรรมการบริหาร หลักสูตรกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

ส่วนที่ ๒

การสอบรายวิชา

ข้อ ๗๒ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสอบรายวิชาให้เป็นไปตามข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งมหาวิทยาลัยว่าด้วยการสอบ

ส่วนที่ ๓

การสอบประมวลความรู้

ข้อ ๗๓ การสอบประมวลความรู้สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท (Comprehensive Examination) เป็นการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า หรือสอบทั้งข้อเขียนและปากเปล่า ในสาขาวิชาเอกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดความสามารถในการบูรณาการความรู้ที่ได้ศึกษาไปแล้วของนิสิต

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสอบประมวลความรู้ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๔ นิสิตจะสอบประมวลความรู้ได้เมื่อครบเงื่อนไขดังนี้

- (๑) สอบผ่านรายวิชาที่คณะที่นิสิตสังกัดกำหนดให้ต้องสอบผ่านก่อนการสอบประมวลความรู้
- (๒) ลงทะเบียนรายวิชาสอบประมวลความรู้ในภาคการศึกษาที่จะสอบประมวลความรู้
- (๓) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นที่หลักสูตรกำหนด

ส่วนที่ ๔

การสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๗๕ การสอบวัดคุณสมบัติสำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอก (Qualifying Examination) เป็นการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า หรือสอบทั้งข้อเขียนและปากเปล่า เพื่อวัดความรู้พื้นฐาน ทักษะเชิงวิเคราะห์ และศักยภาพของนิสิตในการทำวิจัยได้โดยอิสระ และเพื่อแสดงถึงศักยภาพและความพร้อมของนิสิตที่จะทำวิทยานิพนธ์ในระดับปริญญาเอก

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสอบวัดคุณสมบัติให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๖ นิสิตจะสอบวัดคุณสมบัติได้เมื่อครบเงื่อนไขดังนี้

- (๑) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- (๒) ลงทะเบียนรายวิชาสอบวัดคุณสมบัติในภาคการศึกษาที่จะสอบวัดคุณสมบัติ
- (๓) ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นที่หลักสูตรกำหนด

ข้อ ๗๗ ภายใต้บังคับข้อ ๗๖ นิสิตอาจลงทะเบียนรายวิชาสอบวัดคุณสมบัติได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา แต่ต้องสอบวัดคุณสมบัติและได้รับสัญลักษณ์ ๕ ภายในกำหนดระยะเวลา ตั้งต่อไปนี้ นับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๑) นิสิตที่เข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาโท ภายในสี่ภาคการศึกษาในระบบทวิภาค และภายในหกภาคการศึกษาในระบบตรีภาค

(๒) นิสิตเข้าศึกษาด้วยวุฒิปริญญาตรี ภายในห้าภาคการศึกษาในระบบทวิภาค และภายในเจ็ดภาคการศึกษาในระบบตรีภาค

กรณีที่หลักสูตรกำหนดจำนวนหน่วยกิตรายวิชาเรียนมากกว่าสามสิบหน่วยกิตขึ้นไป ให้มีระยะเวลาเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งภาคการศึกษาจากระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้คณะแจ้งสำนักงานการที่เปลี่ยนเพื่อบันทึกการเพิ่มระยะเวลาการศึกษา

นิสิตที่สอบวัดคุณสมบัติแล้วได้รับสัญลักษณ์ U อาจลงทะเบียนสอบได้อีกหนึ่งครั้ง แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดให้ในวรคหนึ่ง

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์ กำหนดให้นิสิตต้องสอบผ่านการวัดคุณสมบัติก่อนกำหนดระยะเวลาตามวรคหนึ่งหรือวรคสอง แล้วแต่กรณีก็ได้ แต่ต้องจัดทำเป็นประกาศคณานิเทศน์รับนิสิตเข้าศึกษา

ส่วนที่ ๕

การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์

ข้อ ๗๘ การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนิสิตเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหางานวิจัย

การสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรระดับปริญญาเอกต้องสอบความรู้พื้นฐานและความรู้เชิงลึกที่จำเป็นในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อให้แน่ใจว่ามีความรู้ที่จำเป็นเพียงพอในการทำงานวิจัย

หลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๗๙ นิสิตต้องส่งข้อเสนอวิทยานิพนธ์ต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรตามหลักเกณฑ์เงื่อนไข วิธีการและภาระในระยะเวลาที่คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์

ข้อเสนอวิทยานิพนธ์ของนิสิต พร้อมทั้งรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและได้รับอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและภาระในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการและกำหนดเวลาตามวรคหนึ่งและวรคสอง ให้จัดทำเป็นประกาศคณานิเทศน์

ข้อ ๘๐ นิสิตต้องได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์ และต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโท ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องสอบเป็นภาคการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๒) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาเอก ภายใต้เงื่อนไขที่ต้องสอบเป็นภาคการศึกษานับแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

(๓) สำหรับหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอกจะสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์เมื่อได้ก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามข้อ ๘๓ (๒)

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์ อาจกำหนดให้ นิสิตสอบและได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์ก่อนกำหนดเวลาตามวรคหนึ่งก็ได้ โดยต้องจัดทำเป็นประกาศคณานิเทศน์รับนิสิตเข้าศึกษา

นิสิตที่ไม่ได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์ภายในกำหนดเวลาตามวรคหนึ่งหรือวรคสอง ให้พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการบริหารคณานิเทศน์ ขยายกำหนดเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสองภาคการศึกษา

เมื่อได้ขยายเวลาครบถ้วนตามวรคสามแล้ว แต่ไม่เหตุอันจำเป็นและสมควร คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยอาจขยายกำหนดเวลาต่อไปได้อีกไม่เกินสองภาคการศึกษา

เมื่อนิสิตได้รับอนุมัติให้ข่ายกำหนดเวลาตามวาระสามหรือวาระสี่แล้ว ให้คณะกรรมการบริหารคณะแล้ว ให้คณะแจ้งสำนักงานการที่เป็นเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๔๑ เมื่อข้อเสนอวิทยานิพนธ์ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะแล้ว ให้คณะส่งหัวข้อวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรายชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

การเปลี่ยนแปลงอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น โดยต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะและส่งรายชื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบ

ส่วนที่ ๖

การสอบวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๒ การสอบวิทยานิพนธ์และการสอบการค้นคว้าอิสระ เป็นการสอบวัดความรู้ความเข้าใจของนิสิตเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ระเบียบวิธีวิจัย วิธีการและเทคนิคที่ใช้ในการแก้ปัญหางานวิจัย

การสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และการสอบการค้นคว้าอิสระให้กระทำโดยคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามระเบียบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๓ นิสิตจะสอบวิทยานิพนธ์ได้เมื่อเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ได้รับอนุมัติข้อเสนอวิทยานิพนธ์จากคณะกรรมการบริหารคณะเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันสอบวิทยานิพนธ์ เว้นแต่คณะกรรมการบริหารคณะจะอนุมัติให้สอบวิทยานิพนธ์ได้ก่อนระยะเวลาข้างต้น

(๓) ผ่านเกณฑ์อื่นตามที่คณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

นิสิตที่ประสงค์จะสอบวิทยานิพนธ์ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ ขั้นตอน และระยะเวลาที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะกำหนด

ข้อ ๔๔ การสอบวิทยานิพนธ์ให้กระทำโดยเปิดเผย และบุคคลภายนอกอาจเข้าร่วมสังเกตการณ์การสอบวิทยานิพนธ์ได้ เว้นแต่มีความจำเป็นต้องพิทักษ์ข้อมูลส่วนหนึ่งส่วนใดของวิทยานิพนธ์ไว้เป็นความลับ หรือเป็นเรื่องเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อาจสั่งการเป็นอย่างอื่นก็ได้

ข้อ ๔๕ รูปแบบของวิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

นิสิตต้องส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

นิสิตที่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ภายหลังกำหนดเวลาตามวาระสอง จะไม่สามารถสำเร็จการศึกษาในภาคการศึกษานั้น และต้องลงทะเบียนเรียนรายวิชาวิทยานิพนธ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๑

ในภาคการศึกษาถัดไป ทั้งนี้ ระยะเวลาการศึกษาของนิสิตต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือ ข้อ ๓๘ ด้วย

ข้อ ๔๖ เมื่อส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย แล้ว นิสิตจะขอแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นการแก้ไขเล็กน้อยโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือคณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารคณะ และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบัณฑิตวิทยาลัย

ในกรณีที่ได้รับอนุมัติปริญญาแล้ว การแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากสามมหาวิทยาลัยด้วย

ข้อ ๔๗ ความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา ที่ใช้บังคับอยู่ ณ เวลาที่นิสิตส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระให้แก่บัณฑิตวิทยาลัย

ข้อ ๔๘ ผลงานทางวิชาการของนิสิตต้องได้รับหรือยอมรับให้ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ตามที่กำหนดไว้ในระบบมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๙ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเป็นเงื่อนไขในการสำเร็จการศึกษา และต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘

ส่วนที่ ๗

การกระทำผิดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์และรายงานการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๕๐ ในกรณีที่วิทยานิพนธ์ รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการ มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น หรือมีการจ้างทำวิทยานิพนธ์ รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการ หรือมีเหตุอื่นใดอันเป็นการกระทำผิดเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ รายงานการค้นคว้าอิสระ หรือผลงานทางวิชาการให้ดำเนินการตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

หมวด ๗

การประเมินผลการศึกษา

ส่วนที่ ๑

ระยะเวลาการประเมินผลการศึกษา

ข้อ ๕๑ การประเมินผลการศึกษาให้กระทำเมื่อสิ้นสุดการศึกษาแต่ละภาคการศึกษา หรือภาคฤดูร้อน ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

การประเมินผลการศึกษาในระบบชุดวิชาหรือระบบอื่นให้เป็นไปตามที่สำนักงานทะเบียนกำหนด

ข้อ ๘๒ การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงการประเมินผลการศึกษา ต้องกระทำภายในภาคการศึกษา ถัดจากภาคการศึกษาที่มีการประเมินผล และต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะ

ส่วนที่ ๒

สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาและระดับผลการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๘๓ การประเมินผลการศึกษาในแต่ละรายวิชา ให้กำหนดเป็นสัญลักษณ์ซึ่งมีความหมาย และเต้มประจำดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมาย	เต้มประจำ
A	ผลการประเมินขั้นดีเลิศ (Excellent)	๔.๐
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก (Very Good)	๓.๕
B	ผลการประเมินขั้นดี (Good)	๓.๐
C+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างดี (Fairly Good)	๒.๕
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้ (Fair)	๒.๐
D+	ผลการประเมินขั้นค่อนข้างอ่อน (Poor)	๑.๕
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน (Very Poor)	๑.๐
F	ผลการประเมินขั้นตก (Fail)	๐.๐
I	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)	-
P	การสอนยังไม่สิ้นสุด (In Progress)	-
S	ผลการประเมินเป็นที่พอใจ (Satisfactory)	-
U	ผลการประเมินไม่เป็นที่พอใจ (Unsatisfactory)	-
V	การร่วมฟังการบรรยาย (Visitor)	-
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ (Withdrawn)	-
M	นิสิตขาดสอบ (Missing)	-
X	ยังไม่ได้รับผลการประเมิน (No Report)	-

ข้อ ๘๔ การประเมินผลการสอบวิทยานิพนธ์ให้มีสี่ระดับดังนี้

- (๑) ดีมาก (Very Good)
- (๒) ดี (Good)
- (๓) ผ่าน (Pass)
- (๔) ตก (Fail)

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์การให้สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษา

ต่อไปนี้

ข้อ ๘๕ การให้สัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D S และ F หรือ U จะกระทำได้เฉพาะกรณี

- (๑) เมื่อมีการประเมินผลการศึกษารายวิชาที่นิสิตเข้าสอบ หรือมีการประเมินผลงานของนิสิต

(๒) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ | โดยมีผลการประเมินภายในสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

(๓) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ P หรือ X

ข้อ ๙๖ นอกจากรณีตามข้อ ๙๕ แล้ว สัญลักษณ์ F หรือ U จะให้ได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนไม่ยินยอมให้เข้ารับการประเมินผล เนื่องจากมีเวลาเรียนไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑ หรือเงื่อนไขอื่นตามที่รายวิชากำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(๒) เมื่อนิสิตกระทำการทุจริตในการสอบ หรือกระทำผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบที่มหาวิทยาลัย คณบดี ภาควิชา หรือหลักสูตรใช้บังคับ และคณะกรรมการบริหารคณบดีเห็นว่าเป็นการกระทำผิดในข้อสำคัญถึงขนาดสมควรได้สัญลักษณ์ F หรือ U

ข้อ ๙๗ การให้สัญลักษณ์ | จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) นิสิตป่วยก่อนสิ้นสุดการเรียนการสอนในภาคการศึกษานั้น และยังป่วยอยู่จนกระทั่งถึงกำหนดการสอบประจำภาคการศึกษา เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทุกรายวิชาได้ และคณบดีได้พิจารณาคำร้องประกอบกับความเห็นของอาจารย์ผู้สอนรายวิชานั้นและหัวหน้าภาควิชา (ถ้ามี) แล้วเห็นว่า การศึกษาของนิสิตผู้นั้นขาดเนื้อหาเพียงเล็กน้อย

(๒) นิสิตได้ศึกษามาจนสิ้นสุดการเรียนการสอนแล้ว และป่วยระหว่างการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๓) นิสิตมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่งจนไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ และได้รับอนุมัติจากคณบดี

(๔) นิสิตขาดสอบประจำภาคการศึกษาด้วยเหตุสุดวิสัย และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณบดีนิสิตสังกัดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัยหรือประกาศบัณฑิตวิทยาลัยแล้วแต่กรณี

(๕) นิสิตทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษายังไม่สมบูรณ์ และอาจารย์ผู้สอนเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของคณบดี

(๖) นิสิตขาดสอบระหว่างภาคการศึกษา และยังสอบไม่เสร็จสิ้นจนกระทั่งได้ประเมินผลการศึกษาในส่วนอื่นเรียบร้อยแล้ว

การเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ | ตามวรรคหนึ่ง เป็นสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาอื่น ให้เป็นไปตามประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๙๘ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๙๗ (๑) หรือ (๒) ให้นิสิตส่งคำร้องต่อคณบดีภายในเวลากำหนดสัปดาห์นับแต่วันที่นิสิตเริ่มป่วย หรือนับแต่วันที่พ้นจากการป่วยร้ายแรง ซึ่งเป็นเหตุให้ไม่สามารถส่งคำร้องได้พร้อมทั้งส่งใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หรือจากสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง

เมื่อมีกรณีตามข้อ ๙๗ (๓) หรือ (๔) ให้นิสิตส่งคำร้องต่อคณบดีในโอกาสแรกที่สามารถกระทำได้พร้อมทั้งหลักฐานซึ่งแสดงให้เห็นถึงเหตุจำเป็นอย่างยิ่งอันทำให้ไม่สามารถเข้าสอบได้

ข้อ ๙๙ การให้สัญลักษณ์ P ในรายวิชาใดจะกระทำได้มีสิ้นภาคการศึกษาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่มีการสอนหรือการทำงานต่อเนื่องเกินกว่าหนึ่งภาคการศึกษา

ข้อ ๑๐๐ การให้สัญลักษณ์ S จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินเป็นที่พอใจ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) รายวิชาที่หลักสูตรหรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดให้มีการประเมินผลอย่างไม่เป็นลำดับขั้นหรือไม่นับหน่วยกิต

(๒) การประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาโดยอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หรืออาจารย์ที่หลักสูตรมอบหมาย

(๓) การประเมินผลการสอบประมวลความรู้

(๔) การประเมินผลการสอบวัดคุณสมบัติ

(๕) รายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนตามข้อ ๖๒

ข้อ ๑๐๑ การให้สัญลักษณ์ P จะกระทำได้เมื่อผลการประเมินรายวิชา การทำวิทยานิพนธ์ หรือผลการสอบประมวลความรู้หรือการสอบวัดคุณสมบัติ ไม่เป็นที่พอใจ

ข้อ ๑๐๒ การประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ตามข้อ ๑๐๐ (๒) และข้อ ๑๐๑ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการบริหารคณะกรรมการกำหนด โดยจัดทำเป็นประกาศคณะกรรมการและประกาศให้นิสิตทราบล่วงหน้า

ข้อ ๑๐๓ การให้สัญลักษณ์ V จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนตามข้อ ๖๒ และอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าอนิสิตเรียนด้วยความตั้งใจและมีเวลาเรียนตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑

ข้อ ๑๐๔ การให้สัญลักษณ์ W ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนจะกระทำได้เมื่อพ้นเวลาหักสักดายที่แรกของภาคการศึกษา หรือสองสัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน เนื่องจากกรณีได้กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) นิสิตได้ถอนรายวิชานั้น

(๒) นิสิตป่วยก่อนที่การเรียนในภาคการศึกษานั้นจะสิ้นสุดลง และยังคงป่วยอยู่จนกระทั่งถึงกำหนดการสอบ เป็นเหตุให้ไม่สามารถเข้าสอบในบางรายวิชาหรือทั้งหมดได้ ทั้งนี้ ให้นิสิตปฏิบัติตามความในข้อ ๙๔ โดยอนุญาต

(๓) นิสิตลาพักการศึกษาตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๔) นิสิตถูกห้ามการศึกษาในภาคการศึกษานั้น ด้วยเหตุอื่นที่มิใช่เพื่อกระทำการผิดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเกี่ยวกับการสอบของหลักสูตร ภาควิชา คณะ หรือมหาวิทยาลัย

(๕) คณะกรรมการบริหารคณะ แล้วแต่กรณี อนุมัติให้เปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ตามข้อ ๙๗ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) หากปรากฏว่าการป่วย เหตุจำเป็นอย่างยิ่งหรือเหตุสุดวิสัยนั้น ยังไม่สิ้นสุดภายในเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

(๖) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนเรียนตามข้อ ๖๒ และผู้สอนเห็นว่าอนิสิตไม่ตั้งใจเรียนให้เพียงพอ หรือมีเวลาเรียนไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๗๑

(๗) ในรายวิชาที่นิสิตลงทะเบียนโดยผิดระเบียบ เงื่อนไข หรือข้อกำหนดของหลักสูตร การให้สัญลักษณ์ W ในระบบชุดวิชา หรือระบบอื่น ให้เป็นไปตามประกาศสำนักงานการทะเบียน

ข้อ ๑๐๕ การให้สัญลักษณ์ M จะกระทำได้เฉพาะในรายวิชาที่นิสิตขาดสอบประจำภาค การศึกษา แต่ยังไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์เกี่ยวกับเหตุในการขาดสอบได้

ข้อ ๑๐๖ การให้สัญลักษณ์ X จะกระทำได้ในกรณีต่อไปนี้

(๑) สำนักงานการทะเบียนยังไม่ได้รับรายงานการประเมินผลการศึกษาของรายวิชานั้นตามกำหนด

(๒) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ I ในกรณีที่ไม่มีการประเมินผลการสอบหรือผลงานภายในเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

(๓) เมื่อเปลี่ยนจากสัญลักษณ์ M ในกรณีที่นิสิตไม่สามารถแสดงหลักฐานที่สมบูรณ์ในการขาดสอบได้ภายในเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาถัดไป

ส่วนที่ ๔ การคำนวณแต้มเฉลี่ย

ข้อ ๑๐๗ การคำนวณแต้มเฉลี่ยของนิสิตแต่ละรายให้กระทำภายในแต่ละภาคการศึกษา

ข้อ ๑๐๘ แต้มเฉลี่ยมีสองประเภทซึ่งคำนวนได้ดังนี้

(๑) แต้มเฉลี่ยรายภาค ให้คำนวนจากผลการศึกษาของนิสิตในแต่ละภาคการศึกษา โดยนำผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตคำนวนกับแต้มประจำสัญลักษณ์ที่นิสิตได้รับในแต่ละรายวิชามาเป็นตัวตั้งแล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตคำนวนรายภาค

(๒) แต้มเฉลี่ยสะสม ให้คำนวนจากผลการศึกษาของนิสิตตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาจนถึงภาคการศึกษาที่นิสิตได้รับสัญลักษณ์ A B+ B C+ C D+ D S และ F หรือ U ครบถ้วนตามที่ได้ลงทะเบียนนำมาคำนวน โดยนำผลรวมของผลคูณของหน่วยกิตคำนวนกับแต้มประจำสัญลักษณ์ที่นิสิตได้รับในแต่ละรายวิชามาเป็นตัวตั้ง แล้วหารด้วยผลรวมของจำนวนหน่วยกิตคำนวนสะสม

หมวด ๕ การจำแนกสภาพนิสิต

ข้อ ๑๐๙ การพิจารณาสภาพนิสิตมีหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรี

(ก) นิสิตสภาพปกติ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นภาคการศึกษาแรก หรือนิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐

(ข) นิสิตสภาพวิทยาทัณฑ์ ได้แก่ นิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๑.๕๐ ถึง ๑.๙๙

(๒) นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

(ก) นิสิตสภาพปกติ ได้แก่ นิสิตที่ลงทะเบียนเรียนเป็นภาคการศึกษาแรก หรือนิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(ข) นิสิตสภาพวิทยาทัณฑ์ ได้แก่ นิสิตที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๕๐ ถึง ๒.๙๙

ข้อ ๑๑๐ ในการจำแนกสภาพนิสิต ให้พิจารณาว่า นิสิตผู้นั้นเป็นนิสิตสภาพปกติหรือนิสิตสภาพวิทยาทัณฑ์ตามข้อ ๑๐๙

ข้อ ๑๑๑ การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำการเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่มีการประเมินผลการศึกษา หรือเมื่อสิ้นภาคฤดูร้อนสุดท้ายสำหรับนิสิตที่ศึกษาครบทุกภาคและมีคุณสมบัติครบถ้วนก่อนสำเร็จการศึกษา เว้นแต่นิสิตที่เข้าศึกษาเป็นภาคการศึกษาแรก ให้จำแนกสภาพนิสิตเมื่อสิ้นภาคการศึกษาที่สองนับตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษา

ข้อ ๑๒ ผลการศึกษาภาคฤดูร้อน ให้นำไปรวมกับผลการศึกษา ในภาคการศึกษาภาค ตัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียนและมีหน่วยกิตคำนวนรายภาคเพื่อจำแนกสภาพนิสิต ยกเว้นภาคฤดูร้อนสุดท้ายสำหรับนิสิตที่ศึกษาครบตามหลักสูตร

หมวด ๙

การเปลี่ยนสถานภาพการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

ส่วนที่ ๑

การย้ายหลักสูตรหรือสาขาวิชา

ข้อ ๑๓ นิสิตอาจขอย้ายหลักสูตรหรือสาขาวิชาที่เรียนเป็นหลักสูตรอื่นภายในมหาวิทยาลัย ได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะ ที่นิสิตสังกัดและที่นิสิตขอเปลี่ยนไปสังกัด

(๑) ได้ศึกษาในมหาวิทยาลัยมาแล้วจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษา แต่ไม่เกินหนึ่งปี การศึกษา

(๒) มีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

นิสิตที่ย้ายหลักสูตรหรือสาขาวิชาตามวรรคหนึ่ง อาจได้รับยกเว้นรายวิชาที่ต้องศึกษาตาม หลักสูตรได้ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการบริหารคณะที่หลักสูตรหรือสาขาวิชาที่นิสิตขอเปลี่ยนไปสังกัดกำหนด

ส่วนที่ ๒

การเปลี่ยนแผนการศึกษา

ข้อ ๑๔ นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการไม่สามารถย้ายไปศึกษา แบบวิชาชีพได้ แต่นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาชีพนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร อาจอนุมัติให้ย้ายไปศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการได้ และให้คณะแจ้งแก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อ ทราบด้วย

นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๑ ไม่สามารถย้ายไปศึกษาแผน ๒ ได้ แต่สำหรับนิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกแผน ๒ นั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจอนุมัติ ให้ย้ายไปศึกษาแผน ๑ ได้ และให้คณะแจ้งแก่บัณฑิตวิทยาลัยเพื่อทราบด้วย

ส่วนที่ ๓

หลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก

ข้อ ๑๕ นิสิตในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับ ปริญญาโท อาจศึกษาระดับปริญญาเอกตั้งแต่ภาคการศึกษาที่สองได้เมื่อ

(๑) สำหรับหลักสูตรระดับปริญญาโทแบบวิชาการ

(ก) แบบทำวิทยานิพนธ์และศึกษารายวิชาที่จะเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอก หลักสูตร แผน ๒.๒ จะต้องลงทะเบียนรายวิชาในหลักสูตรรวมกันแล้วจำนวนไม่น้อยกว่าเก้าหน่วยกิต และมีแต้มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๒๕

(ข) แบบทำวิทยานิพนธ์อย่างเดียวที่จะเปลี่ยนเป็นระดับปริญญาเอก หลักสูตรแผน ๑.๒ จะต้อง มีความก้าวหน้าของวิทยานิพนธ์ตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนด

(๒) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศสำหรับผู้เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอก ตามที่คณะกรรมการนโยบายวิชาการกำหนด

(๓) ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้เปลี่ยนเข้าสู่การศึกษาระดับปริญญา เอก

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจกำหนดเกณฑ์เพิ่มเติมโดยต้องได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการบริหารคณ

ข้อ ๑๖ นิสิตในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอกที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาเอก และประสงค์จะเปลี่ยนระดับเป็นปริญญาโทในกรณีได้กรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องส่งคำร้องขอเปลี่ยนระดับและต้อง ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

- (๑) ประสงค์ขอเปลี่ยนระดับก่อนสอบวัดคุณสมบัติ
- (๒) ไม่ได้สอบวัดคุณสมบัติภายในเวลาที่กำหนด
- (๓) ได้รับสัญลักษณ์ U ในการสอบวัดคุณสมบัติ

ข้อ ๑๗ เมื่อมีการอนุมัติให้นิสิตตามข้อ ๑๕ หรือข้อ ๑๖ เปเลี่ยนระดับการศึกษา ให้โอน รายวิชาที่นิสิตผู้นั้นได้ศึกษามาแล้วทุกรายวิชาไปเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่เปลี่ยนเข้าศึกษา พร้อมทั้ง สัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาที่ได้รับ และให้นำไปคำนวณผลการศึกษาตลอดหลักสูตรด้วย

ข้อ ๑๘ ให้นับระยะเวลาการศึกษาต่อเนื่องกันตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา ไม่ว่าจะ มีการเปลี่ยนระดับการศึกษาหรือไม่ก็ตาม

ข้อ ๑๙ นิสิตในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอกที่เข้าสู่การศึกษาระดับปริญญา เอกแล้ว แต่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก เพราะสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ไม่ผ่าน หรือสอบ วิทยานิพนธ์ตก อาจขอกลับเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทได้โดยส่งคำร้องพร้อมใบสมัครเข้าศึกษาภายในภาค การศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตระดับปริญญาเอก

ให้เริ่มนับระยะเวลาการศึกษาตามวาระหนึ่งใหม่ตั้งแต่ภาคการศึกษาที่กลับเข้าศึกษา

ให้โอนทุกรายวิชาที่นิสิตตามวาระหนึ่งได้ศึกษามาแล้วไปเป็นรายวิชาในหลักสูตรที่ขอกลับ เข้าศึกษา พร้อมทั้งสัญลักษณ์แสดงผลการศึกษาที่เคยได้รับ และให้นำไปคำนวณผลการศึกษาตลอดหลักสูตร ด้วย

ข้อ ๑๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพิจารณาการเข้าสู่ระดับการศึกษา การเปลี่ยน ระดับการศึกษา และการขอกลับเข้าศึกษา จากนั้นให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการบริหารคณ เพื่อพิจารณา อนุมัติ และให้คณะแจ้งแก่สำนักงานการทะเบียนทราบภายในเวลาสองสัปดาห์นับแต่วันที่ได้รับอนุมัติ

หมวด ๑๐
การลาพักรสึกษา

ข้อ ๑๒๑ นิสิตอาจขอลาพักรสึกษาเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ถูกละเมิดหรือระดมเข้าร้ายการทหารของประจำการ
- (๒) เจ็บป่วยอย่างรุนแรงจนต้องเข้ารักษาตัวในสถานพยาบาลหรือในสถานที่อื่นตามคำสั่งแพทย์เป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสามสัปดาห์

(๓) ไปทำวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระในต่างประเทศ

(๔) ได้รับทุนการศึกษาไปยังต่างประเทศซึ่งไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาของนิสิต

(๕) เจ็บป่วยจนต้องพักรักษาตัวเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสามสัปดาห์ตามคำสั่งแพทย์

(๖) มีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุจำเป็นอย่างยิ่งทำให้ไม่สามารถศึกษาในภาคการศึกษานั้นได้

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง นิสิตในหลักสูตรควบระดับปริญญาตรีสองปริญญา หลักสูตรควบระดับปริญญาโทสองปริญญา หลักสูตรควบระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบระดับปริญญาโทและปริญญาเอก อาจขอลาพักรสึกษาของหลักสูตรระดับปริญญาตรีหรือปริญญาโทได้ หากเป็นการลาพักรสึกษาเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาของอีกหลักสูตรหนึ่ง หรืออาจขอลาพักรสึกษาทั้งสองหลักสูตรได้เมื่อมีเหตุตาม (๖)

ข้อ ๑๒๒ ให้นิสิตที่ประสงค์จะขอลาพักรสึกษาส่งคำร้องขอลาพักรสึกษาพร้อมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร แต่ถ้าเป็นการลาพักรสึกษาในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณบดีด้วย

การลาพักรสึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๕) ต้องมีใบรับรองแพทย์จากศูนย์บริการสุขภาพแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยหรือสถานพยาบาลที่กระทรวงสาธารณสุขรับรอง และในกรณีการลาพักรสึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๒) ต้องมีสำเนาใบเสร็จรับเงินหรือใบแจ้งหนี้ที่ระบุค่าห้องพักในสถานพยาบาลมาด้วย

การส่งคำร้องขอลาพักรสึกษาตามวรรคหนึ่ง ต้องกระทำภายในวันสุดท้ายของการเรียนในภาคการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในปฏิทินการศึกษา

การอนุมัติให้ลาพักรสึกษาให้กระทำได้ครั้งละไม่เกินสองภาคการศึกษาติดต่อกัน และหากยังมีความจำเป็นต้องลาพักรสึกษาต่อไป ให้ส่งคำร้องใหม่

ระยะเวลาการลาพักรสึกษาต้องไม่อยู่ในช่วงขยายเวลาการศึกษาของนิสิตที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากเหตุสุดวิสัยตามข้อ ๑๒๘

ข้อ ๑๒๓ เมื่อได้รับอนุมัติให้ลาพักรสึกษาแล้ว ให้นิสิตชำระค่ารักษาสถานภาพการเป็นนิสิตทุกภาคการศึกษาที่ลาพัก เว้นแต่นิสิตได้ชำระค่าเล่าเรียนและค่าธรรมเนียมอื่นในภาคการศึกษานั้นแล้ว

ในระหว่างการลาพักรสึกษา นิสิตไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้อุปกรณ์การศึกษาและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย และไม่สามารถดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้

ข้อ ๑๒๔ การนับระยะเวลาการศึกษาของนิสิตในระหว่างการลาพักการศึกษาให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) ไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

(๒) การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๓) หรือ (๔) ไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิตเพียงหนึ่งภาคการศึกษาเท่านั้น ส่วนที่เกินกว่าหนึ่งให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

(๓) การลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคหนึ่ง (๕) (๖) หรือวรรคสอง ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต เว้นแต่

(ก) ในกรณีนิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะกรรมการบริหารคณบัญชีฯ เห็นสมควรอนุมัติไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

(ข) ในกรณีนิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา คณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาเห็นสมควรอนุมัติไม่ให้นับอยู่ในระยะเวลาการศึกษาของนิสิต

เมื่อนิสิตลาพักโดยไม่นับระยะเวลาการศึกษาแล้ว ให้คณบัญชีฯ บันทึกวิทยาลัย แล้วแต่กรณี แจ้งแก่สำนักงานการทะเบียน

เมื่อนิสิตลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๒๑ วรรคสองแล้ว ให้ผู้ประสานงานในหลักสูตรควบரะดับปริญญาตรีสองปริญญา หลักสูตรควบรับระดับปริญญาโทสองปริญญา หลักสูตรควบรับระดับปริญญาตรีและปริญญาโท หรือหลักสูตรควบรับระดับปริญญาโทและปริญญาเอก แจ้งให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรอีกหลักสูตรหนึ่งทราบด้วย

หมวด ๑๑

การพัฒนาและการคืนสถานภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๒๕ เมื่อมีกรณีหนึ่งกรณีใดดังต่อไปนี้ ให้นิสิตพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เมื่อศึกษาครบตามหลักสูตรและได้รับอนุมัติประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรแล้ว

(๔) เมื่อพ้นกำหนดเวลาสองสัปดาห์แรกของภาคการศึกษาแล้ว แต่ยังไม่ได้ลงทะเบียนเรียน หรือรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต และชำระเงินค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมการศึกษา และค่าธรรมเนียมพิเศษ (ถ้ามี)

(๕) เมื่อมหาวิทยาลัยสั่งให้พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตเพราขาดคุณสมบัติเข้าศึกษาในหลักสูตร หรือกระทำการใดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งคณบัญชีฯ ของมหาวิทยาลัย

(๖) ออกจากกรณีตาม (๑) ถึง (๕) แล้ว นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาตรีจะพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

(ก) เมื่อมีการจำแนกสภาพนิสิต และได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๑.๕๐

(ข) เมื่อเป็นนิสิตสภาพวิทยาทัณฑ์ที่มีแต้มเฉลี่ยสะสมในภาคการศึกษาถัดไปต่ำกว่า ๑.๘๐ สองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพนิสิตต่อเนื่องกัน

(ค) เมื่อเป็นนิสิตสภาพวิทยาทัณฑ์จำนวนสี่ภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพนิสิตต่อเนื่องกันแล้วยังไม่พ้นสภาพวิทยาทัณฑ์

(ง) เมื่อครบรอบระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๓๔ แล้วยังมีจำนวนหน่วยกิตสอบได้ไม่ครบตามหลักสูตร หรือได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๐๐

(๙) นอกจากรณีตาม (๑) ถึง (๕) แล้ว นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตในกรณีต่อไปนี้

(ก) เมื่อสิ้นภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา นิสิตทดลองศึกษาได้แต้มเฉลี่ยต่ำกว่า ๓.๐๐ หรือได้รับสัญลักษณ์ U ในรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต หรือไม่ผ่านเกณฑ์การทดลองศึกษาตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารคณะ

(ข) เมื่อมีการจำแนกสภาพนิสิต และได้แต้มเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๕๐

(ค) เมื่อเป็นนิสิตสภาพวิทยาทัณฑ์จำนวนสองภาคการศึกษาที่มีการจำแนกสภาพนิสิตต่อเนื่องกันแล้วยังไม่พ้นสภาพวิทยาทัณฑ์

(ง) ได้รับสัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้ง ในการสอบประมวลความรู้

(จ) ได้รับสัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้ง หรือไม่ได้รับสัญลักษณ์ S ภายในกำหนดระยะเวลาในข้อ ๓๗ ในการสอบวัดคุณสมบัติ เว้นแต่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรต่อเนื่องปริญญาโท-ปริญญาเอก และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรให้เปลี่ยนเข้าสู่การศึกษาระดับปริญญาโท

(ฉ) เมื่อไม่สามารถสอบข้อเสนอวิทยานิพนธ์ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(ช) เมื่อข้อเสนอวิทยานิพนธ์ไม่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารคณะภายในระยะเวลาที่กำหนด

(ช) เมื่อการประเมินผลการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษาได้สัญลักษณ์ U ติดต่อกันจำนวนสองครั้ง ในกรณีที่มีการลาพักการศึกษาคั่นกลาง ให้ถือว่าการได้สัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้ง นั้น เป็นการได้สัญลักษณ์ U จำนวนสองครั้งติดต่อกัน

(ฌ) นิสิตสอบวิทยานิพนธ์ตก

(ญ) เมื่อลงทะเบียนเรียนครบรอบระยะเวลาการศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๔ ข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๘ แล้วแต่กรณี แต่ยังไม่สามารถสำเร็จการศึกษาได้

(๙) ในกรณีที่นิสิตในหลักสูตรควบข้ามระดับมีสภาพวิทยาทัณฑ์ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี หรือที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาตรีเห็นว่าเป็นนิสิตประสบปัญหาซึ่งอาจกระทบต่อการศึกษา ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรระดับปริญญาโทและคณะกรรมการบริหารคณะที่หลักสูตรระดับปริญญาโทนั้นสังกัดเห็นสมควรให้นิสิตผู้นั้นพ้นสภาพการเป็นนิสิต

การลาออกตาม (๒) ให้ส่งคำร้องต่อนายทะเบียนคณะ และต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี

กรณีตาม (๒) (ค) ให้นับทุกภาคการศึกษา เว้นแต่เป็นกรณีที่นิสิตได้ลาพักการศึกษา ทั้งนี้ให้นำผลการศึกษาในภาคฤดูร้อนให้นำไปรวมกับผลการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียน

เมื่อนิสิตพ้นจากสถานภาพตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานการทะเบียนสะสภหน่วยกิตและผลการศึกษาของนิสิตไว้ในฐานข้อมูล นิสิตอาจร้องขอให้สำนักงานการทะเบียนออกหนังสือรับรองหรือดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหน่วยกิตและผลการศึกษาดังกล่าวได้ตามข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๒๖ นิสิตที่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิตเพราasmได้ลงทะเบียนเรียนหรือรักษาสถานภาพการเป็นนิสิต และมีเด็ก率为เงินภัยในกำหนดเวลาตามข้อ ๑๒๕ (๔) อาจขอคืนสถานภาพการเป็นนิสิต ได้ภายในภาคการศึกษาที่พ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารคณะ และได้รับอนุญาตจากการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมาย

ข้อ ๑๒๗ นิสิตที่ส่งเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้แก่บัณฑิตวิทยาลัยแล้ว แต่ยังดำเนินการไม่ครบถ้วนในการสำเร็จการศึกษา ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ในกรณีที่ยังมีระยะเวลาการศึกษา ให้รักษาสถานภาพการเป็นนิสิต

(๒) ในกรณีที่ครบระยะเวลาการศึกษาแล้ว ให้ขอขยายระยะเวลาการศึกษา และเมื่อได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยแล้ว ให้รักษาสถานภาพการเป็นนิสิตในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุญาตให้ขยายระยะเวลาการศึกษานั้น ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๒๘ ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย ทำให้นิสิตในหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาไม่อาจสำเร็จการศึกษาได้ภายในระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๓๖ ข้อ ๓๗ หรือข้อ ๓๙ ให้ส่งคำร้องต่อคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรและคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณาตามลำดับ หากคณะกรรมการบริหารคณะเห็นชอบให้ขยายระยะเวลาการศึกษา ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการบริหารบัณฑิตวิทยาลัยพร้อมทั้งผลการประเมินการทำวิทยานิพนธ์ในแต่ละภาคการศึกษา และเสนออธิการบดีหรือผู้ที่อธิการบดีมอบหมายเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

หมวด ๑๒

การสำเร็จการศึกษา การให้ปริญญาและเหรียญรางวัล

ข้อ ๑๒๙ นิสิตในหลักสูตรระดับอนุปริญญาหรือระดับปริญญาตรีจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

(๑) ศึกษามาไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้สำเร็จการศึกษาได้

(๒) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๓) ได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๒.๐๐

(๔) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี

(๕) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

คุณสมบัติของนิสิตผู้มีสิทธิขอรับอนุปริญญาให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

การได้รับปริญญาเกียรตินิยมและการให้เหรียญรางวัล ให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๑๓๐ นิสิตในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

(๑) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ได้แต้มเฉลี่ยสะสมไม่น้อยกว่า ๓.๐๐

(๓) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา

(๔) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

ข้อ ๑๓๑ นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาโทจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้
 (๑) กรณีหลักสูตรแบบวิชาการ

- (ก) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- (ข) ได้เต็มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
- (ค) สอบวิทยานิพนธ์ได้ระดับผ่านขึ้นไป
- (ง) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๖ แล้ว
- (จ) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา
- (ฉ) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหาร

บริหารหลักสูตรกำหนด

- (ช) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

(๒) กรณีหลักสูตรแบบวิชาชีพ

- (ก) สอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- (ข) ได้เต็มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
- (ค) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้
- (ง) สอบผ่านการสอบการค้นคว้าอิสระ
- (จ) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๖ แล้ว
- (ฉ) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา
- (ช) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหาร

หลักสูตรกำหนด

- (ช) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

นอกจากคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่งแล้ว นิสิตในหลักสูตรควบรวมระดับปริญญาตรีและปริญญาโท จะสำเร็จการศึกษาหลักสูตรระดับปริญญาโทได้เมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว

ข้อ ๑๓๒ นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอกจะสำเร็จการศึกษาได้เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนดังนี้

- (๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ
- (๒) สอบวิทยานิพนธ์ได้ระดับผ่านขึ้นไป
- (๓) ได้เผยแพร่ผลงานทางวิชาการตามหลักเกณฑ์ในหมวด ๖ ส่วนที่ ๖ แล้ว
- (๔) บรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับบัณฑิตศึกษา
- (๕) ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาษาต่างประเทศตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการบริหาร

หลักสูตรกำหนด

- (๖) ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยกำหนด

นอกจากคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในวรคหนึ่งแล้ว นิสิตในหลักสูตรระดับปริญญาเอก แผน ๒ ต้องสอบผ่านรายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และได้เต็มเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ด้วย

ข้อ ๑๓๓ นิสิตผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในหมวดนี้ ต้องแสดงความจำนำงขอรับประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตรต่อสำนักงานทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนด มิฉะนั้นจะต้องเสียค่าปรับตามประกาศมหาวิทยาลัย และอาจไม่ได้รับการพิจารณาเสนอชื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อนำมติประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตร ในภาค การศึกษานั้น

คณะกรรมการบริหารคณะที่นิสิตสังกัดอยู่มีหน้าที่พิจารณา尼สิตที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความในหมวดนี้ และมีความประพฤติดี สมควรได้รับประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตร และเสนอซื่อต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ผู้ที่คณะกรรมการบริหารคณะเห็นชอบให้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาภายในวันสุดท้ายของปีการศึกษาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และสภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตรแล้ว ให้มีสิทธิขึ้นรับพระราชทานประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญา หรือปริญญาบัตรในปีการศึกษานั้น เว้นแต่กรณีที่นิสิตค้างชำระค่าเล่าเรียน ค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายอื่น

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๓๔ กรณีนิสิตซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าศึกษา ก่อนหรือตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในหลักสูตรที่ยังไม่ได้ปรับปรุง ให้นำข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๖ ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งประกาศและคำสั่งมหาวิทยาลัยและคณะซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะที่นิสิตผู้นั้นเข้าศึกษามาใช้บังคับแก่การศึกษาของนิสิตผู้นั้นต่อไป จนกว่าจะพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต

กรณีนิสิตซึ่งมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการรับเข้าศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๖๖ ในหลักสูตรที่ปรับปรุงแล้วก่อนวันประกาศใช้ข้อบังคับนี้ ให้อ้วกว่าได้ดำเนินการตามข้อบังคับนี้ และให้ใช้ข้อบังคับนี้บังคับต่อไปจนกว่านิสิตจะพ้นจากสถานภาพการเป็นนิสิต

ข้อ ๑๓๕ ในกรณีที่ยังไม่มีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งคณะหรือมหาวิทยาลัยใช้บังคับในเรื่องใด ให้นำข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาชั้นปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งระเบียบ ประกาศ และคำสั่งมหาวิทยาลัยและคณะที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับไปพลาฯ ก่อนเท่าที่ไม่ชัดหรือแยกกับข้อบังคับนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งมหาวิทยาลัยหรือคณะขึ้นใช้บังคับแทน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(ศาสตราจารย์กิตติคุณ นายแพทย์วิรุณย์ กมลรัตนกุล)

นายกสภามหาวิทยาลัย